

Az iskola, az otthon és a közösség közötti együttműködést segítő rendszer (HSCL rendszer) Írország

HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK

A HSCL rendszer az inkluzív oktatást célzó DEIS (esélyegyenlőség biztosítása az iskolákban)¹cselekvési terv részeként működik, amelyet az ír oktatásügyi és szakképzési minisztérium felügyel. A HSCL rendszerben az összes, DEIS cselekvési tervben részt vevő városi és középiskola részt vesz, szám szerint 528. Az oktatásügyi és szakképzési minisztérium teljes munkaidős HSCL-munkatársat biztosít a részt vevő iskolák, illetve a klaszterekbe szerveződő iskolák számára (ilyen esetben a feladatokat egy közös HSCL-munkatárs látja el).

A részt vevő iskolából (vagy klaszterből) egy szakképzett oktatót jelölnek ki teljes munkaidőben a HSCL-koordinátori posztra, amely ötéves időtartamra szól. A HSCL-koordinátori posztra ötévente új jelöltet kell kinevezni az arra jogosult személyzet köréből. Ez minden jogosult tanárnak lehetőséget biztosít arra, hogy HSCL-koordinátorként első kézből ismerje és tapasztalja meg az oktatás területén jelentkező hátrányokat. Ezen túlmenően a HSCL-koordinátorként töltött öt évet követően a tanár visszatér az osztályba, ahol kamatoztathatja a témával kapcsolatban szerzett tapasztalatait és ismereteit. Mindezt a hátrányos helyzetű gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása érdekében teszi.

A helyettesítő tanár költségeit az oktatásügyi és szakképzési minisztérium finanszírozza. A HSCL-koordinátor kiemelt szerepet játszik az iskolai DEIS cselekvési terv kidolgozásában, végrehajtásában, értékelésében és felülvizsgálatában és különösen a szülői részvétel előmozdításában.

¹ A DEIS hátrányos helyzetű közösségekben élő óvodáskorú gyermekek, általános iskolások és középiskolások (3–18 éves korosztály) oktatási igényeinek kezelésére és rangsorolására koncentrálnak az iskolai támogatási programon keresztül, amely többféle intézkedést, például iskolai és iskolán kívüli támogatásokat foglal magában.

Ezek a támogatások többek között magasabb szintű oktatási forrásokat nyújtanak azon iskolák számára, ahol a legmagasabb a hátrányos helyzetűek aránya; kiegészítő pénzügyi forrásokat biztosítanak minden DEIS-iskolának; forrásokat tesznek elérhetővé az írás, olvasás és számolás elsajátításához; tantervi támogatásokat foglalnak magukban; ezenfelül tervezési és szakmai fejlesztési támogatásokat tartalmaznak, valamint gondoskodnak az általános iskola, középiskola és felsőoktatás közötti átjárást biztosító transzferprogramokról. Ezen túlmenően az iskolai támogatási program két fő intézkedést tartalmaz, nevezetesen a HSCL rendszert és az ún. iskolabefejezési programot (School Completion Programme, SCP).

A Tusla – Írország gyermek- és családvédelmi ügynöksége, a gyermekek jólétének és teljesítményének javításáért felelős állami szerv – feladatkörébe tartozik a HSCL rendszer irányítása egy integrált szolgáltatón, az oktatási jóléti szolgálton keresztül (EWS)². A Tusla alkalmazásában álló három felső vezető – akik egyúttal kirendelt tanárok is – felelősek a HSCL rendszer irányításáért, fejlesztéséért és igazgatásáért az oktatásügyi és szakképzési minisztérium politikájával összhangban. A felső vezetőkből álló csapat helyi és nemzeti szinten mentorálja, irányítja, emellett tanácsokkal látja el az iskolákat és a HSCL-koordinátorokat.

1. Kezelendő igények/problémák

- Az oktatásban való jelenlét, részvétel és megtartás
- Családtámogatás oktatási ügyekben
- A szülői szerepvállalás növelése, hogy a szülők támogatni tudják gyermekük tanulmányait
- A szülők bevonása a megfelelő iskolai politikák kidolgozásába
- Kapcsolattartás a közösség többi családsegítő szolgálatával
- Az igazgató és a tanárok hozzáállásának javítása, hogy partneri kapcsolatokat építsenek ki a szülőkkel és a közösségi szolgálatokkal.

2. A beavatkozás szintje

- A HSCL rendszer a korai beavatkozás elvén működő, megelőző jellegű modell, amelynek célja az oktatási rendszerben leginkább veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek segítése.

3. A beavatkozás intenzitása

- A diákok folyamatosan nagyobb intenzitású támogatást kapnak a szükségleteiknek megfelelően: így mindenki megelőző és általános jellegű

² Az EWS feladata a HSCL és a SCP végrehajtása, a megfelelő intézkedés révén hatékony szolgáltatást biztosítva olyan gyermekek számára, akiknek nehézségei vannak az óralátogatással, az iskolai részvétellel és az iskolába járással. Az EWS közvetlenül a DES-sel együttműködve támogatja és szilárdítja meg a DEIS-iskolák munkáját annak érdekében, hogy maximalizálja a gyermekek részvételét az oktatási rendszerben.

támogatáshoz, egyesek célzott támogatáshoz, míg néhányan intenzív támogatáshoz jutnak.

4. Célcsoport és korcsoport

- A HSCL rendszer olyan gyermekeknek szól, akiknél megvan annak a veszélye, hogy nem tudják a lehető legtöbbet kihozni magukból az oktatási rendszerben (általános és középiskolai szinten) olyan környezeti problémák miatt, amelyek hátrányosan befolyásolják az oktatásban való maradásukat vagy megtartásukat.
- A HSCL közvetlenül a gyermekek életében kiemelt szerepet játszó felnőttekre összpontosít, hogy segítsék a gyermekeket a jobb tanulmányi eredmények elérésében.

5. A HSCL rendszer végrehajtásához szükséges feltételek és különböző lépések

Azok az iskolák, amelyek kivételesen hátrányosnak mondható területeken látják el feladataikat, kiegészítő támogatást kapnak a DEIS-en keresztül, többek között egy HSCL-koordinátor személyében.

Az iskolaigazgatók, a gondozást végző csoportok és a HSCL-koordinátorok a jelenlétre, részvételre és megtartásra vonatkozó, meghatározott kockázati tényezők alapján összeállítják a programba felveendő diákok listáját. A HSCL-koordinátorok kifejezetten együttműködnek a szülőkkel, az iskolákkal és a közösségekkel, hogy jobban támogassák a gyermekeket az iskolába járásban, az oktatásban való részvételben és tanulmányaik folytatásában.

6. A diák igényeinek megfelelő típusú és szintű támogatás azonosítása

Az iskola vezetősége, a gondozást végző csapatok és a HSCL-koordinátorok kezdeményezik a támogatást. A szülők/gondozók is igényelhetnek támogatást. A HSCL-koordinátorok a szülőkkel együttműködve határozzák meg a támogatás szintjét és intenzitását, illetve hogy a szerepvállalás erősítésével a szülők – mint a gyermekek tanulásában kulcsfontosságú erőforrásként részt vevő személyek – saját maguk fejlesszék kapacitásukat.

Segítenek azonosítani és biztosítani a szülők személyes, szabadidős és tanulási szükségleteit, hogy elősegítsék önértékelésük és önbizalmuk növekedését, ami gyermekeik tanulmányi eredményeire szintén pozitív hatással lesz. A szülők tájékoztatást, támogatást, tanácsadást és iránymutatást kapnak annak érdekében, hogy a gyermekek jobb tanulmányi eredményeket érjenek el.

7. A HSCL rendszer megvalósításában érintett érdekelt

Az intézkedés végrehajtását a HSCL-koordinátorok biztosítják, akiket saját iskolájuk igazgatósága alkalmaz. Támogatásukat és irányításukat

a tuslai oktatási jóléti szolgálaton keresztül a gyermek- és családvédelmi ügynökség három felső vezetője látja el. A HSCL-koordinátorok évente vagy két évente szakmai továbbképzésen vesznek részt. A HSCL-koordinátorok olyan klasztercsoportokba szerveződnek, amelyek rendszeresen találkoznak, megosztják egymással a bevált gyakorlatokat, közös célokat dolgoznak ki, és kölcsönös támogatást nyújtanak egymásnak. A HSCL-koordinátor az EWS partnerszervezeteinek és iskolai személyzetének (speciális oktatási igényű diákokra szakosodott szakértők, tanácsadók stb.), valamint a külső szolgálatok támogatását és szakértelmét is igénybe veheti.

8. A HSCL rendszer végrehajtásának általános felelőssége

Helyi szinten az iskola igazgatóságának a feladata az intézkedés végrehajtása és támogatása. Nemzeti szinten a Tusla és az oktatásügyi és szakképzési minisztérium felel a finanszírozásért és a stratégiai irányításért.

9. A HSCL rendszer bevezetésének akadályai

A HSCL rendszer elindításával járó változás kezdetben éles ellenállást váltott ki:

- az iskolák nagyon elszigeteltek és önállóak voltak, és az igazgatók/tanárok nem örültek annak az ötletnek, hogy a szülők is látogassák az iskolát/tantermet.
- A közösség családsegítő szolgálataival is korlátozott volt a kapcsolat.
- Korlátozott értéket tulajdonítottak a szülőkkel való együttműködésnek – a tanárok szakemberként gyakran érezték úgy, hogy a szülők szerepe túl kicsi.
- A marginalizált szülők előtt – az iskolák megszólítása terén – álló akadályok megértésének hiánya gyakran vezetett arra a téves következtetésre, hogy a szülők nem érdeklődnek gyermekük oktatása iránt.
- A szülők nem voltak hozzászokva az otthoni látogatáshoz, és a HSCL-koordinátoroknak kezdetben nehézséget okozott az otthonokba való bejutás a bizalom hiánya és a szülők bizonyos fokú gyanakvása miatt.
- A marginalizált szülők gyakran szereztek rossz tapasztalatokat az oktatási rendszerben, ezért kínosnak érezték azt, hogy vissza kell ülniük az iskolapadba, emiatt a részvétel alacsony volt.

10. Az akadályok leküzdése

- A kitartás, a szervezés és a hatékony kommunikáció kulcsfontosságú szerepet játszott az iskolák és a szülők ellenállásának feloldásában.
- A szülőkkel való pozitív kapcsolatok kiépítése kulcsfontosságú volt a HSCL rendszer sikere szempontjából.
- Idővel a szülői részvétel értékét az eredmények javulásában lehetett megállapítani.
- A HSCL rendszeren keresztül létrehozták a „szülői fogadószobát” a DEIS-iskolákban, és az a szülőkkel való találkozás mindennapos fórumává vált.
- Létrejött az „iskolai közösség”, amelynek tagjai a diákok, szülők, a tanárok, a speciális igényű gyermekek segítésére szakosodott munkatársak, a HSCL, az SCP stb.
- Az iskolák többet működtek együtt a külső szolgáltatókkal, a Tuslával, az egészségügyi szolgálattal, az igazságügyi és esélyegyenlőségi minisztériummal, az önkéntes szervezetekkel stb.
- Az oktatásügyi és szakképzési minisztérium kivételesen fontos szerepet játszott a „szülői szerepvállalás” fontosságának hangsúlyozásában a DEIS tervezési és felügyeleti követelményeinek meghatározása folyamán.

11. A HSCL rendszer monitoringja/értékelése

A HSCL-koordinátorok feljegyzéseket készítenek munkájukról, figyelemmel kísérik a diákok eredményeit, és jelentést tesznek az igazgatójuknak és az igazgatóságnak. A rendszert az oktatásügyi és szakképzési minisztérium ellenőrzi a folyamatos DEIS-ellenőrzések részeként.

A HSCL-koordinátorok továbbá kötelesek adatokat szolgáltatni a legfontosabb teljesítménymutatókról a nemzeti irányító csoport (Tusla) számára.

12. A HSCL rendszer eredményei

A HSCL rendszer kísérleti projektként indult 1990-ben, 1993 óta pedig állandó projektként működik. A folyamatban lévő DEIS-ellenőrzések részeként rendszeres monitoring tárgya.

Az Oktatási Kutatóközpont többek között a következő értékeléseket végezte el a HSCL rendszerről (elérhető a www.erc.ie oldalon):

A kutatóközpont által 2003-ban kiadott „Review of the Home-School-Community Liaison Scheme – Report to the Department of Education and Science” című értékelés, amelynek szerzője Peter Archer és Fionnuala Shortt.

A kutatóközpont által 1994-ben kiadott „The Home-School-Community Liaison Scheme – Final evaluation report” című jelentés

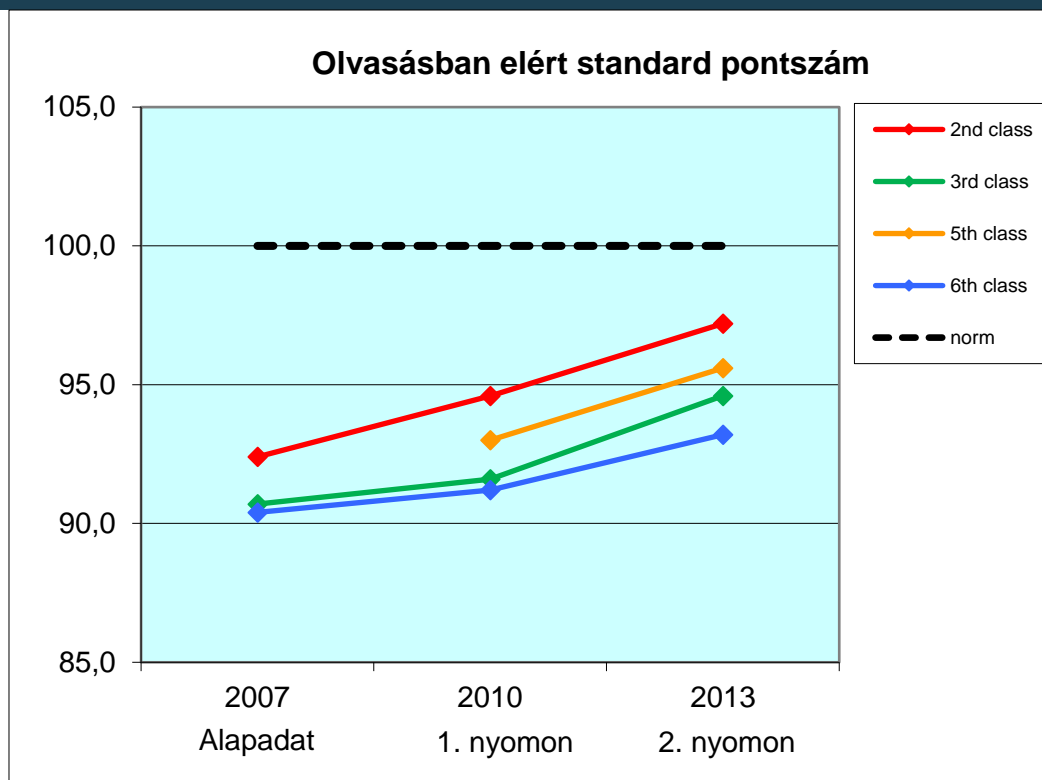
A DEIS-programot az Oktatási Kutatóközpont és a minisztérium felügyelősége folyamatosan értékeli. A kutatás célja, hogy biztosítsa a DEIS sikeres végrehajtását, és azt, hogy az előrehaladás és az eredmények mérésére helyi és nemzeti szinten egyaránt a lehető legjobb megközelítéseket használják.

A DEIS kulcsfontosságú komponenseként ezek a folyamatos értékelések képet adnak az elért eredményekről, amelyek teljesítésében a HSCL rendkívül fontos szerepet tölt be.

A Oktatási Kutatóközpont legfrissebb, 2013. decemberi értékelő jelentése szerint az olvasás- és matematikaeredmények a DEIS bevezetése óta folyamatosan jelentősen javulnak a részt vevő városi iskolákban. Ez azt jelenti, hogy a DEIS-iskolákban tanuló diákok és a nemzeti minták közötti különbség jelentősen csökkent a 2007. évi alapadatok gyűjtése óta (különösen az alsó tagozatokban, pl. a 2. és 3. osztályban).

Az 1. ábra a 2., 3., 5. és 6. osztályos tanulók olvasásban elért, 2007-es, 2010-es és 2013-as standard pontszámait jelzi.

1. ábra 2., 3., 5.* és 6. osztályos tanulók olvasásban elért standard pontszámai a 2007-es, 2010-es és 2013-as évben

*2007-ben nem gyűjtöttek adatokat az 5. osztályos tanulók körében, azonban 2010-ben és 2013-ban igen, hogy egy második hosszanti kohorsz jöjjön létre (2010-ben 2. osztály, 2013-ban 5. osztály).

13. A HSCL rendszer finanszírozása/forrásfelhasználása

Továbbra is az oktatásügyi és szakképzési minisztérium feladata az 528 DEIS-iskolához tartozó 400 HSCL-koordinátor álláshelyének elosztása és finanszírozása, valamint a felső vezetőkből álló csapat bérköltégeinek biztosítása. A felső vezetőkből álló csapat teljes felelősségi körébe tartozik a HSCL rendszer igazgatása az oktatási jóléti szolgálatának a részeként.

A DEIS-ben részt vevő iskolák éves támogatást kapnak az oktatási és szakképzési minisztériumtól. A DEIS-támogatás összege iskolánként különbözik attól függően, hogy a DIES szerinti rangsornak megfelelően mennyire vannak hátrányos helyzetben (százalékos értékben kifejezve). Előírás, hogy a DEIS-iskolák számára juttatott éves DEIS-támogatás legalább 10 %-át HSCL-tevékenységekre kell fordítani.

14. A HSCL rendszer aktuális állapota

A HSCL rendszer továbbra is 528 DEIS-iskolában működik, általános és középiskolai szinten.

A Gazdasági és Társadalmi Kutatási Központ (ESRI) által a közelmúltban közzétett, „Learning from the Evaluation of DEIS” című jelentés, amely az oktatási és szakképzési minisztérium megbízásából készült, konszolidálja az eddigi DEIS-értékelések eredményeit. Az oktatási partnerekkel és az érdekeltekkel folytatott konzultációs folyamatot fel fogják használni az oktatási hátrányok leküzdésére irányuló megfelelő intézkedések kidolgozásához. A folyamat eredményei egy átfogó javaslat részét képezik majd az oktatási hátrányok kezelésére irányuló jövőbeni beavatkozások végrehajtása céljából Írországban.

15. További információk (pl. weboldal, elérhetőségek stb.)

Az „Information Booklet for DEIS schools participating in the Home School Community Liaison Scheme” kiadvány mellékletként érhető el. Ez magában foglalja többek között a HSCL legfontosabb prioritásait, tulajdonságait, a HSCL-koordinátorok munkaköri leírásait, valamint a koordinátorok által használt tervezési és jelentéstételi sablonokat.

A „Vision to practice” című jelentés, amelyet HSCL-koordinátorok írtak, a rendszer által elért eredmények mellett több esettanulmányt és sikeres tevékenységet tartalmaz.